

Analýza: 70. Baptistické kořeny Martina Luthera Kinga Jr.



Analýza

Baptistické kořeny Martina Luthera Kinga Jr.



Martin Luther King Jr. gestikuluje ke svému sboru v Ebenezer Baptist Church v Atlantě ve státě Georgia dne 30. dubna 1967, když vyzývá Ameriku, aby činila pokání a opustila to, co nazval jejím „tragickým, bezohledným dobrodružstvím ve Vietnamu“. (AP Photo)

„V tichých zákoutích svého srdce jsem v podstatě duchovní, baptistický kazatel.“

Martin Luther King Jr. měl sen. Tento sen však nemá naději být pochopen odděleně od Kingovy baptistické identity.

Syn baptistického kazatele, vnuk baptistického kazatele a pravnuk baptistického kazatele – King vnímal svou baptistickou identitu jako dědictví, které mu odkázali jeho předkové.

Jeho pradědeček Willis Williams kázal v předválečné Georgii (před občanskou válkou) a přispěl ke vzniku nezávislých černošských baptistických sborů po občanské válce. V roce 1894 přijal Kingův dědeček A. D. Williams povolání jako pastor sboru Ebenezer Baptist Church v Atlantě, který se stal významným místem náboženského a společenského života v Georgii. Williamsův zeť Martin Luther King Sr. převzal pastorační službu v Ebenezeru v roce 1931, když byly jeho synovi Martinovi 2 roky.

V roce 1947 byl Martin Luther King Jr. ordinován sborem Ebenezer Baptist a poté dokončil bakalářský titul bohosloví (Bachelor of Divinity) na *Crozer Theological Seminary* (1951) a doktorát (Ph.D.) na *Boston University* (1955). Při dokončování své disertace King v roce 1954 převzal pastorační službu v Dexter Avenue Baptist Church v Montgomery.

Na stále segregovaném Jihu byl přitahován k občanským právům a stal se členem výkonného výboru Národní asociace pro podporu barevných lidí (National Association for the Advancement of Colored People).

V roce 1955 King přijal vedení prvního velkého nenásilného protestu současné doby ve Spojených státech — autobusového bojkotu v Montgomery v Alabamě, který začal nyní proslulou Rosou Parksovou.

V letech 1957 až 1968 King cestoval po celé zemi, promlouval v kostelích a na jiných velkých shromážděních a získával podporu pro to, co se stalo největším jednotlivým úsilím za občanská práva od Emancipační proklamace z roku 1863.

Jedním z Kingových nejpopulárnějších děl je *Why We Can't Wait*, memoár, který líčí jeho kampaň za občanská práva v Birminghamu v roce 1963. V tomto díle lze rozpoznat 10 odlišností, které ukazují Kingovu zásadně baptistickou identitu.

Sociální spravedlnost

King líčí účast jižanských černošských kazatelů v jeho boji za rasovou spravedlnost v Alabamě: „Černošští kazatelé s rostoucím vědomím, že pravé svědectví křesťanského života je promítání sociálního evangelia, přijali vedení v boji za rasovou spravedlnost.“ Později prohlásil, že „jen náboženství ‚suché jako prach‘ vede kazatele k tomu, aby vychvaloval slávy nebe, zatímco ignoruje sociální podmínky, které lidem způsobují pozemské peklo.“

Ekumenismus

King popsal snahu jeho hnutí získat podporu od různých osobností: „Cítili jsme, že je zásadní získat podporu klíčových lidí po celé zemi. Korespondovali jsme se 75 náboženskými vůdci všech vyznání, kteří se k nám připojili v hnutí v Albany.“

Svoboda

Impuls ke svobodě je patrný v každém zákoutí Kingova života a díla. Prosil o silné, pevné vedení černošským kazatelem, „poukazujíc na to, že je svobodnější, nezávislejší než kdokoli jiný v komunitě.“

Všeobecné kněžství věřících

Laičtí baptisté uplatňují autonomii a odpovědnost vůči sobě navzájem. Proto King píše: „Byli to lidé, kdo hýbal svými vůdci, ne vůdci, kdo hýbal lidmi. Samozřejmě tu byli generálové, jako musí být v každé armádě. Ale velitelské stanoviště bylo v praskajících srdcích milionů černošských Američanů.“

Kolektivní jednání

K pojmu volebního bloku King píše: „Rozvoj jako uvědomělý blok by jim dal větší pružnost, větší vyjednávací sílu, větší jasnost a větší odpovědnost při posuzování kandidátů a programů. Navíc hlubší zapojení jako skupiny do politického života jim přinese více nezávislosti.“

Kázání

King urazil téměř 6 milionů mil a pronášel kázání a projevy, aby získal podporu pro věc občanských práv: „Nějakým způsobem mi Bůh dal moc proměnit zášti, podezření, strachy a nedorozumění ve víru a nadšení.“

Občanská neposlušnost

V roce 1963 se městská vláda Birminghamu pokusila udusit demonstrace Kinga a jeho spolupracovníků vydáním soudního příkazu (injunction), který jim nařizoval zastavit činnost, dokud jejich právo demonstrovat nebude projednáno u soudu. King a jeho podporovatelé, kteří věděli, že zkorumpovaný soudní systém Birminghamu by oddálil jakékoli úsilí o desegregaci, poprvé neuposlechli soudní nařízení.

Náboženská svoboda

S výhledem k budoucímu pokroku v oblasti občanských práv King píše: „Jedním aspektem boje za občanská práva, kterému se věnuje málo pozornosti, je příspěvek, který přináší celé společnosti. V získání práv pro sebe samé přinášejí černoši národu podstatné výhody.“ To lze srovnat s baptistickou touhou podporovat svobodu práv a náboženství pro všechny lidi.

Odpovědnost

V baptistickém sboru je každý člověk odpovědný vůči druhým a za druhé. V souvislosti s tím King píše: „Nakonec hnutí za občanská práva přispěje národu nekonečně více než vymýcením rasové nespravedlnosti. Rozšíří pojem bratrství na vizi celkové vzájemné provázanosti.“

Víra

Nakonec významnou součástí Kingovy kampaně v Birminghamu bylo dobrovolné uvěznění. Jeho hnutí shromáždilo tisíce dolarů na kauci díky Kingovým veřejným projevům. Podporovatelé proto „zaplnili vězení“ ve víře, že budou krátce nato propuštěni.

Stručně řečeno: těchto 10 odlišností ukazuje, že Martin Luther King Jr. byl baptistou ve svém samém nitru. Jeho „baptistickost“ poskytuje mřížku, skrze niž lze porozumět jeho přínosu americké společnosti.

Kingovo srdce pro jeho černošské bratry a sestry spolu s jeho zřetelně baptistickými citlivostmi ho označují jako příkladného činitele společenské změny v amerických dějinách.

Závazek k takovým principům tváří v tvář takovým zelům může udělat činitelem změny kohokoli i dnes. Baptisté proto mohou nyní rozšířit Kingův odkaz tím, že si budou pamatovat své kořeny a následovat Boží povolání, kamkoli povede.

Jonah Bissell | 15. ledna 2026

<https://baptistnews.com/article/the-baptist-roots-of-martin-luther-king-jr/>

Jonah Bissell

Jonah Bissell působí jako vyučující pastor (teaching pastor) ve First Baptist Church of Freeport v Maine (ABC-USA). Je také doktorandem (Ph.D. student) v oboru religionistiky na Boston University a specializuje se na náboženství starověkého středomořského světa.

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)